

EXPEDIENT: 18SD00060D

PROPOSTA DE DECRET

L'espai de la Model té un llarg històric de reivindicacions i de propostes resultat de la implicació d'entitats i veïns i veïnes de l'Esquerra de l'Eixample en les últimes dècades. Per aquest motiu, el projecte de la transformació d'aquest espai inclou de manera preferent un espai formalitzat i central d'implicació de la ciutadania.

Acompanyant el treball polític i tècnic, s'ha constituït el Grup Impulsor i de Seguiment format per les entitats de la Comissió de Seguiment de La Model, la Comissió de Seguiment del Consell de Barri, la plataforma "Fem nostra la Model" i altres entitats del territori i de ciutat. Aquest grup es va constituir el mes de juliol del 2017 i es reuneix de forma periòdica per fer el seguiment de l'avançament dels treballs tècnics i preparar el procés de participació, que s'ha de desenvolupar durant el primer semestre de 2018.

Per tot l'exposat anteriorment, proposo a la Quarta Tinenta d'Alcaldia, en ús de les seves atribucions conferides per Decret d'Alcaldia d'1 de març de 2018 de delegació de competències en matèria d'aprovació i convocatòria del processos participatius que es portin a terme en l'àmbit de l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, regulats en el Reglament de Participació Ciutadana aprovat pel Plenari del Consell Municipal en sessió del dia 6 d'octubre de 2017 (en endavant RPC).

DISPOSI

Primer.- APROVAR el procés participatiu per debatre i definir el futur de l'espai que ara ocupa el centre penitenciari La Model de Barcelona, en base a les següents especificacions preceptives, d'acord amb l'article 23 del RPC:

a) Objecte del Procés

El procés de participació ciutadana de La Model té per objecte el debat sobre el futur de l'espai que ara ocupa el centre penitenciari La Model de Barcelona, partint dels criteris que fixava el Pla Director de transformació del centre penitenciari La Model de 2009 i actualitzant-los.

L'objectiu del procés de participació La Model és debatre i fixar conjuntament els criteris sobre el futur d'aquest espai tenint en compte:

- 1) els usos i equipaments que hauria d'acollir de manera prioritària,
- 2) els criteris de protecció patrimonial i de preservació de la memòria que cal tenir en compte i
- 3) la configuració urbana (edificis, verd...) que hauria de tenir.

En concret, les preguntes a respondre conjuntament durant el procés són les següents:

- Quins usos i equipaments són prioritàris i cal incloure a l'espai de La Model?
- Quina configuració urbana ha de tenir l'espai de La Model per encaixar els equipaments, la superfície de verd, l'habitatge públic, l'espai memorial i la preservació del patrimoni?

b) Àmbit territorial

L'àmbit territorial del debat, en relació amb el procés de participació del centre penitenciari La Model, es pot definir en dues escales:

- Escala de proximitat, relativa als entorns del centre penitenciari, i que es defineix per l'espai que actualment ocupa el recinte de La Model al barri de l'Esquerra de l'Eixample.
- Escala de districte i de ciutat, relativa al districte de l'Eixample i al conjunt de la ciutat, que s'incorpora en l'àmbit de debat atès el paper que tindrà el projecte de La Model alhora de recollir una part de la demanda d'habitatge públic i equipaments del districte i la ciutat.

c) Perfil de les persones convocades al debat

El debat del procés de participació de La Model es produirà en el marc de dos espais diferenciats:

El primer espai, el de la comissió de seguiment del projecte, que en aquest cas porta el nom de **Grup Impulsor i de Seguiment**, convoca al conjunt d'entitats del territori i sectorials implicades en el debat sobre el futur de La Model.

Tanmateix, si així es considera, aquest espai podrà acollir noves entitats que s'incorporin als treballs de la comissió de seguiment.

El segon espai de participació es constituirà de totes aquelles **accions participatives destinades a l'obertura del procés**, tant en la fase d'informació, com la de propostes i retorn.

El perfil de les persones cridades a participar recullen la màxima pluralitat i diversitat de l'entorn. Així mateix, es prendrà especial atenció en incloure participants de col·lectius que necessiten un espai específic per a la participació: infants, adolescents i joves. Poden ser cridats a participar associacions, professionals, partits polítics així com plataformes i col·lectius que amb els seus coneixements tècnics puguin ajudar a la millor comprensió de l'objecte del procés.

d) Òrgan administratiu responsable

Direcció de Comunicació i Participació de la Gerència d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona.

f) Nombre, característiques dels membres i funcions de la Comissió de Seguiment

La Comissió de Seguiment, que porta el nom de Grup Impulsor i de Seguiment, es constitueix inicialment amb 28 membres de les entitats del territori de l'Esquerra de l'Eixample, així com d'entitats sectorials implicades en el projecte, especialment de l'àmbit del patrimoni i la memòria històrica. Aquests membres són els següents:

Agrupament Escolta Aldaia
Agrupament Escolta I G. Ítaca

Aquesta còpia és fidel reproducció
original.

La Secretària Delegada

Agrupament Scout Rabindranath Tagore
APAM Associació
Ass. Catalana D'Investigacions Marxistes (ACIM)
Ass. Expressos, Plataforma i Polítics del Franquisme
Assemblea Nacional Catalana Esquerra Eixample (ANC)
Associació Central
Associació Cultural Helios Gómez
Associació de Veïns i Veïnes de l'Esquerra de l'Eixample
Associació Jardins d'Emma
Associació SOS Monuments
Ballets de Catalunya
Bombes d'Impunitat Helios Gomez
Camí Amic
Casal de Joves Queix
Centre Esplai Boix
CNT Catalunya
Eix Comercial Nou Eixample
Escola Eixample 1
Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
Fundació Cipriano Garcia
Fundació Salvador Seguí
Grup Arquitectes Eixample COAC
Plataforma ciutadana "Fem nostre l'espai de La Model"
Recreant Cruïlles
Xarxa Ampas Esquerra Eixample
Xarxa Habitatge Esquerra Eixample

Les funcions d'aquesta comissió de seguiment, d'acord amb l'article 35 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, són les següents:

- a) Emetre opinió sobre els instruments i la metodologia concreta de debat proposats, suggerir les modificacions que consideri convenientes i emetre informe. A aquests efectes pot demanar opinió a la Comissió Assessora dels processos participatius.
- b) Fer el seguiment del funcionament i l'eficàcia dels instruments de debat i recomanar millores.
- c) Emetre informe sobre les esmenes presentades pels participants en els instruments de debat respecte dels resums formalitzats en les actes de les sessions.
- d) Conèixer i debatre l'informe de resultats del procés i afegir-hi suggeriments o millores.
- e) Les altres que es deriven d'aquest reglament i les que se li encomanin amb el decret d'aprovació del procés o posteriorment

g) Període d'actes i debats

El període d'actes i debats es desenvoluparà entre el 6 de març i el 6 de maig.

h) Planificació general dels actes i debats

Conceptualment el procés es divideix en cinc fases:

- 1) **Treball intern** i de preparació del procés
- 2) **Informació**, mitjançant la qual es difon al conjunt de la ciutadania interessada la matèria o

- el projecte sobre el qual es vol demanar la participació, utilitzant els mitjans adequats per arribar a una ciutadania diversa i plural.
- 3) **Debat**, mitjançant la qual, i emprant les metodologies adequades, es promou el diàleg i el contrast d'arguments i es recullen les aportacions de les persones participants.
  - 4) **Retorn**, mitjançant la qual es traslladen a les persones participants i al conjunt de la ciutadania els resultats del procés. Inclou l'avaluació del procés.
  - 5) **Seguiment**, mitjançant la qual es facilita el seguiment del desenvolupament dels resultats del procés (aquesta cinquena fase, assumida directament per l'Ajuntament).

Fase 1: treball intern

Aquesta fase es dedicarà a la cerca d'informació rellevant i necessària per definir el projecte el més acurat possible i com a primera eina de treball i anàlisi per conèixer els antecedents i els condicionants. També durant aquesta fase es preveu la realització de les sessions de treball necessàries amb els tècnics municipals i l'equip de govern. Si es cregués convenient també s'assistirà als espais estables de participació, com a observadors o per presentar el procés.

La principal documentació que ja s'ha entregat a dia d'avui:

- Balanç de les necessitats actuals i propostes d'equipaments en relació a La Model i al seu entorn proper. Activa Prospect. *Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Ecologia Urbana*
- Pla director per a la transformació de La Model.
- Mesura de govern. La ciutat obre La Model, La Model fa ciutat. *Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Ecologia Urbana, Urbanisme i Mobilitat.*
- Estudi històrico-arquitectònic i valoració patrimonial de l'antic centre penitenciari La Model (Barcelona). Veclus S.L.
- Estudi comparatiu de transformacions de presons arreu del món. JPAM Jorge Perea Arquitectura i Urbanisme
- Actualització de l'estudi de l'estat estructural de La Model.

Documents que s'estan treballant:

- Estudi d'alternatives d'encaix de programa i projecte per a la transformació de La Model. JPAM Jorge Perea Arquitectura i Urbanisme (document complet)
- Aixecament del centre penitenciari (documents CAD editables)
- Plànols d'entorn (documents CAD editables)
- Altra informació a tenir present (previsions de vies bàsiques, estudis urbanístics,...)

Fase 2: Informació

Es publicaran a Decidim. Barcelona tots aquells estudis i documents relatius a La Model i al barri que durant la Fase 1 es considerin interessants i s'hagin validat des de l'Ajuntament com a publicables. D'igual manera es penjaran aquells materials creats per als tallers de debat. Es farà també un seguiment del procés, penjant documents de resum de cadascun dels tallers.

L'equip de participació treballarà físicament en un dels espais de treball accessibles des del pati, un dia a la setmana (segurament els dimecres). Aquestes jornades de treball setmanals s'anunciaran als mateixos canals de difusió del procés i amb un cartell informatiu al mateix pati. Es vol permetre que qualsevol persona interessada en el procés pugui informar-se i participar-hi.

Aquesta còpia és fidel reproducció
del seu original.

La Secretària Delegada

Fase 3: Debat

En tota aquesta fase es treballarà amb materials de fàcil comprensió per a totes les persones: imatges 3D, diagrames,...

Es duran a terme accions de temàtica transversal amb diferents col·lectiu que es preveu que poden assistir amb menor mesura als debats generals que es plantegen durant el procés. Els principals grups identificats conjuntament amb el Districte són:

- Infància. 6-12 anys

Treball amb les escoles Auró, Joan Miró, Els Llorers i Diputació, totes elles amb doble línia. També es farà un treball amb l'Escola Eixample 1, que només té alumnes de p3. Es preveu una sessió informativa amb l'equip directiu dels tres centres per tal de validar disponibilitat, consensuar calendari i introduir les dinàmiques. Es tracta d'una activitat que realitzaran els mateix equip docent, és per això que es farà una sessió prèvia amb el claustre per explicar els objectius de l'activitat, el material proposat i les dinàmiques de treball.

Es realitzaran dues dinàmiques diferents per tal d'adaptar el material a les diferents edats:

- Els alumnes de 1r, 2n, 3r treballaran a partir del dibuix i es proposa fer un mural col·lectiu sobre La Model del futur.
- Els alumnes de 4t, 5è i 6è treballaran a partir de la paraula escrita i es proposa realitzar una carta de demanda argumentada a l'alcaldeessa o un manifest de classe recollint les voluntats i desitjos del grup per La Model del futur.

- Adolescència. 12-18 anys

Treball amb els Instituts Viladomat (doble línia d'ESO i doble de Batxillerat), Escola del Treball (Batxillerat i Cicles) i Ernest Lluch (4 línies d'ESO i 3 de Batxillerat). Es preveu una sessió informativa amb l'equip directiu dels tres centres per tal de validar disponibilitat, consensuar calendari i introduir les dinàmiques. Es tracta d'una activitat que realitzaran els mateix equip docent, és per això que es farà una sessió prèvia amb el claustre per explicar els objectius de l'activitat, el material proposat i les dinàmiques de treball. També es treballarà amb els espais d'educació no formal de l'entorn de La Model per incloure els nois i noies que hi participen.

Es proposa una dinàmica basada en l'audiovisual. A partir de la premissa, *Imagem La Model del futur*, cada classe haurà de realitzar un vídeo curt, amb la narrativa o punt de vista que decideixin (entrevista, videoclip, peça de ficció, ...).

Es preveu penjar aquesta documentació al Decidim Barcelona, per tal de tenir en compte els drets d'imatge es recolliran prèviament autoritzacions de cada estudiant.

- Joves. 19-25 anys (aproximadament)

Acció a concretar amb els col·lectius de joves del barri (Queix) i els centres cívics i equipaments similars propers (CC Urgell, Casa Golferichs, Calàbria 66, Oficina Jove de Calàbria, PIJ Sants-Montjuïc,...). També es treballarà amb els espais d'educació no formal de l'entorn de La Model per incloure els nois i noies que hi participen.

Es proposa realitzar una sessió de caire més dinàmic que un taller de debat amb l'objectiu d'entrescar als joves i alhora visibilitzar que s'estan fent coses dintre de La Model.

- Tallers temàtics

Amb l'objectiu de buscar el màxim consens sobre els aspectes més rellevants de La Model, es realitzaran un total de 4 tallers oberts a la ciutadania (fent especial atenció en la convocatòria als col·lectius de dones i gent gran). Als 3 primers es treballaran el temes principals de La Model (Usos i activitats, Patrimoni i Memòria i Espai verd) i a l'últim es treballarà l'encaix general dels tres temes treballats.

- Taller 1- Patrimoni i memòria. Conservació dels edificis actuals.
- Taller 2- Equipaments i habitatge: prioritització i ubicació dels equipaments, l'habitatge i l'espai lliure.
- Taller 3- Verd i carrer: característiques de l'espai públic.
- Taller 4- El conjunt de La Model. Definició de la proposta global.

Els tallers 1, 2 i 3 seguiran l'estructura següent:

Benvinguda i presentació del procés (5').

Presentació de la informació a debatre (20').

Dinàmiques de debat en grup. (1h)

Posada en comú i debat final. (30')

El taller 4, es planteja com una gran jornada final. D'entrada, una presentació en plenari dels resultats dels tallers anteriors i una exposició d'uns possibles encaixos a partir de la informació treballada als tallers anteriors. Posteriorment, es passarà a una estructura de taules de debat. En base als resultats de les activitats anteriors es presentaran, discutiran i treballaran el màxim d'aspectes possibles

i) Documentació i informació necessàries

La documentació necessària per afrontar el desenvolupament dels actes i debats serà com a mínim la següent:

- Mesura de govern de l'Ajuntament de Barcelona de "La ciutat obre La Model, La Model fa ciutat".
- Pla director de La Model 2009
- Balanç de les necessitats actuals i propostes d'equipaments en relació a La Model i al seu entorn proper. Activa Prospect. Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Ecologia Urbana
- Pla director per a la transformació de La Model.
- Mesura de govern. La ciutat obre La Model, La Model fa ciutat. Ajuntament de Barcelona. Àrea d'Ecologia Urbana, Urbanisme i Mobilitat.
- Estudi històric-arquitectònic i valoració patrimonial de l'antic centre penitenciari La Model (Barcelona). Veclus S.L.
- Estudi comparatiu de transformacions de presons arreu del món. JPAM Jorge Perea Arquitectura i Urbanisme
- Actualització de l'estudi de l'estat estructural de La Model.
- Estudi d'alternatives d'encaix de programa i projecte per a la transformació de La Model. JPAM Jorge Perea Arquitectura i Urbanisme (document complet)
- Aixecament del centre penitenciari (documents CAD editables)
- Plànols d'entorn (documents CAD editables)

Aquesta còpia és fidel reproducció
del seu original.

La Secretària Delegada

- Altra informació a tenir present (previsions de vies bàsiques, estudis urbanístics,...)
- Resultats dels debats previs plantejats en el marc del grup impulsor i de seguiment de La Model, desenvolupats entre juliol de 2017 i febrer de 2018.

j) Sistema d'informació i comunicació del Procés

La plataforma Decidim.Barcelona permetrà informar-se, comunicar-se i fer el seguiment de tot el procés de participació. És la principal eina per garantir la transparència, traçabilitat i operativitat. Durant el temps que durí la Fase 3 s'obrirà el debat també de forma on-line. Es permetrà aportar propostes sobre els temes de debat un cop s'hagi publicat la informació relativa a aquella temàtica i es tancaran dues setmanes abans del taller d'encaix. Les propostes es recolliran i s'incorporaran a les conclusions dels debats temàtics, de cares a preparar el taller d'encaix.

Es realitzarà la cartelleria i flyers habituals a l'entorn immediat anunciant el procés, les dates dels actes, la forma de participar, l'enllaç al Decidim, entre d'altres.

S'instal·larà una pissarra amb una pregunta senzilla i oberta (per exemple "Com t'imagines La Model el 2028?") que permeti expressar-se les persones que visitin La Model. Poden haver-hi preguntes més petites específiques per animar al debat a les persones participants. Es vol que el format sigui lliure i les persones puguin aportar com es sentin més còmodes: escrivint frases curtes, textos més llargs, dibuixant o comentant aportacions d'altres persones.

L'equip de participació s'encarregarà d'aportar guixos, fotografiar les aportacions i netejar-la cada cert temps. Les aportacions es recolliran i s'incorporaran a la memòria de participació, i s'utilitzaran com a material de difusió a les xarxes socials.

Es vol que l'acció sigui prou atractiva visualment com perquè les persones que entren al pati es sentin cridades a participar-hi i compartir-ho a les xarxes.

Una persona informadora estarà present aprofitant la afluència de gent durant les visites obertes a La Model (divendres a la tarda i dissabte al matí) per informar del procés i animar a la gent a participar a les activitats, inscriure's al Decidim Barcelona i a escriure a la pissarra.

Comptarà amb una tauleta amb connexió a internet i farà ús del carretó de Decidim Barcelona.

k) Formes de retorn

Es generà un document de síntesi del procés, amb les conclusions d'aquest i la descripció del propi procés, que es farà arribar a les persones participants i es farà públic a la plataforma Decidim.Barcelona.

S'exposarà el retorn en el marc d'un consell de barri de l'Esquerra de l'Eixample.

Objectius: recopilar tota la informació generada analitzant conclusions i proposant estratègies de continuïtat. Tancar el procés.

l) Indicadors orientatius per a l'avaluació del Procés

Es recolliran dades sobre el perfil de les persones que assisteixin als diferents espais de participació per valorar el grau de diversitat i pluralitat del procés. Així mateix, l'equip dinamitzador farà una breu valoració del clima i la participació de cada sessió.

Igualment, utilitzant les dades dels participants que expressin el seu consentiment s'enviarà un qüestionari per avaluar el procés, recollint dades del perfil de participants així com el seu grau de satisfacció del procés i dels resultats. El mateix qüestionari estarà present en format paper en la sessió de validació.

m) Forma de creació de grups específics encarregats del seguiment i l'avaluació del Procés

La creació de grup específics encarregats del seguiment i avaluació del procés derivarà de la mateixa comissió de seguiment del procés, que adoptarà aquestes funcions un cop finalitzada l'etapa de debats del procés. Tanmateix, el grup de seguiment inclourà aquells membres que es consideri oportú afegir per aquesta etapa d'entre els agents implicats en el procés.

Tercer.- PUBLICAR la present resolució, al web de l'Ajuntament i a la plataforma digital corresponent d'acord amb l'establert a l'article 24 del RPC.

El Gerent d'Ecologia Urbana

Jordi Campillo Gámez

Barcelona, - 5 MAR 2019

La Quarta Tinenta d'Alcaldia, p.d D.A 01/03/18

Dona la meua conformitat a la proposta i la converteixo en resolució en data

Janet Sanz Cid

- 5 MAR 2019

Aquesta còpia és fidel reproducció
del seu original.

La Secretària Delegada